

9. ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

А. Фоменко

Національний університет харчових технологій

Розвиток ринкових відносин в Україні неможливий без ефективного та стабільного розвитку економіки, що насамперед залежить від випуску конкурентоспроможної продукції. Одним з найважливіших факторів, що визначають успішність діяльності підприємства та забезпечення конкурентоспроможності його продукції, є її висока якість, що повинна відповідати не лише вітчизняним, а й міжнародним стандартам.

На сучасному етапі якість продукції — це поняття, яке характеризує параметричні, експлуатаційні, споживчі, технологічні, дизайнерські властивості виробу, рівень його стандартизації та уніфікації, надійність і довговічність. Як економічна категорія якість відбиває сукупність властивостей продукції, що зумовлюють міру її придатності задовольняти потреби людини. Тому для кожного підприємства принципово важливо постійно підвищувати та удосконалювати рівень якості. В умовах розвитку міжнародної торгівлі і споріднених їй видів діяльності, успіх окремих підприємств та галузей економіки на зовнішньому і внутрішньому ринках повністю залежить від того, на скільки їх продукція або послуги відповідають стандартам якості [3].

В сучасних умовах господарювання якість продукції і послуг, їхня безпека відіграють все більшу роль в економіці країни. Саме тому ефективність діяльності підприємств залежить від суворого дотримання технічних параметрів виробництва, впровадження ефективним систем управління якістю тощо.

Якість продукції та шляхи її покращення досліджувало багато вчених, вітчизняних і зарубіжних, таких як: В. Дикань, А. Машнов, Т. Загорна, Г. Азгальдов, В. Версан, Ю. Адлер і ін.

Визначаючи якість продукту необхідно виділити властивості товару, яким надає перевагу споживач. Якість включає в себе велику кількість показників. Насамперед до них відносяться: техніко-економічні показники якості продукції, а також якість технології її виготовлення і експлуатаційні характеристики, показники призначення продукції, надійності та довговічності, її трудомісткість, матеріаломісткість, наукомісткість [4].

Для виробника продукція без дефектів має найвищу цінність. Для споживача найвища цінність з'являється лише тоді, коли властивості продукції максимально відповідають його інтересам. Тому виробник завжди повинен усю свою увагу приділяти задоволенню попиту споживача. Саме ця проблема задоволення попиту існує зараз, оскільки відбулося насичення ринку продукцією, і нові потреби традиційними формами обслуговування не можуть бути забезпечені, що призводить до негативних результатів діяльності підприємств [2].

В тісному взаємозв'язку з якістю продукції перебуває її конкурентоспроможність. Конкурентоспроможність продукції відображає сукупність властивостей, що показує міру задоволення конкурентної потреби стосовно аналогічної продукції, яка репрезентована на ринку [5]. Одним з ефективних засобів забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є гнучкість його

виробничих систем, здатність адаптуватись до змін умов функціонування з меншими витратами. Пошук своїх споживачів, розроблення нових видів продукції самі по собі не можуть забезпечити стійкість підприємства, якщо якість виготовлення продукції не відповідає світовим стандартам. Для підтримання високої якості та конкурентоспроможності готової продукції на підприємстві необхідно постійно впроваджувати новітні технології та одночасно постійно контролювати якість продукції в процесі технологічного циклу. Однак процес контролю має супроводжуватись певними методиками контролю, класифікацією видів браку та відповідними організаційними прийомами його усунення [1].

Поліпшення якості продукції – найважливіший напрямок підвищення ефективності суспільного виробництва.

Ефективність виробництва може підвищуватися навіть при скороченні обсягу реалізації, але це можливо тільки в тому випадку, якщо якість продукції зростає більш швидкими темпами, ніж темпи зниження обсягу випуску і реалізації продукції.

Для визначення економічної ефективності від поліпшення якості продукції необхідно враховувати наступне [4]:

- для поліпшення якості продукції на підприємстві потрібні додаткові поточні та одноразові витрати;
- економічний ефект від поліпшення якості продукції виявляється в основному не у виробника, а у споживача;
- підприємство при поліпшенні якості продукції отримує економічну вигоду від збільшення випуску і реалізації продукції, збільшення експорту, зниження браку продукції.

У кінцевому підсумку це проявляється в отриманні додаткового прибутку на підприємстві [2].

Отже, підприємствам необхідно приділяти велику увагу підвищенню якості продукції, хоча це і потребує додаткових витрат. Проте ці витрати повністю компенсуються за рахунок отримання додаткових прибутків, так як існує високий попит на високоякісну та екологічно безпечну продукцію.

В сучасних умовах Україні необхідно виходити з економічної кризи. Одним із напрямків руху має бути підвищення культури споживання, а отже і якості продукції, що сприятиме зростанню конкурентоспроможності українських товарів та послуг і відповідно дасть змогу займати більш вагомі позиції на зовнішньому ринку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пономарьова О.С. Вплив якості продукції на конкурентоспроможність підприємства / Пономарьова О.С. – 2009. –

№5. – С. 8.-12.

2. Сергеев И.В. Экономика организаций (предприятий) / И.В.Сергеев, И.И. Веретенникова. – 2005. – С. 132-134.

3. Шаповал М.І. Менеджмент якості: підручник / М.І. Шаповал. – [3-тє вид., випр. і допов.]. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2007. – 471 с.

4. Сергеев И.В. Экономика предприятия: учебное пособие / И.В. Сергеев. – [2-е изд., испр. и допол.]. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 304 с.

5. Кардаш В.Я. Маркетингова товарна політика : Підручник / Кардаш В.Я. – К.: КНЕУ, 2001. – 240 с.

Науковий керівник – Євсєєва І. В., к.е.н